unicef

meeqqanut tamanut

Årsberetning 2024

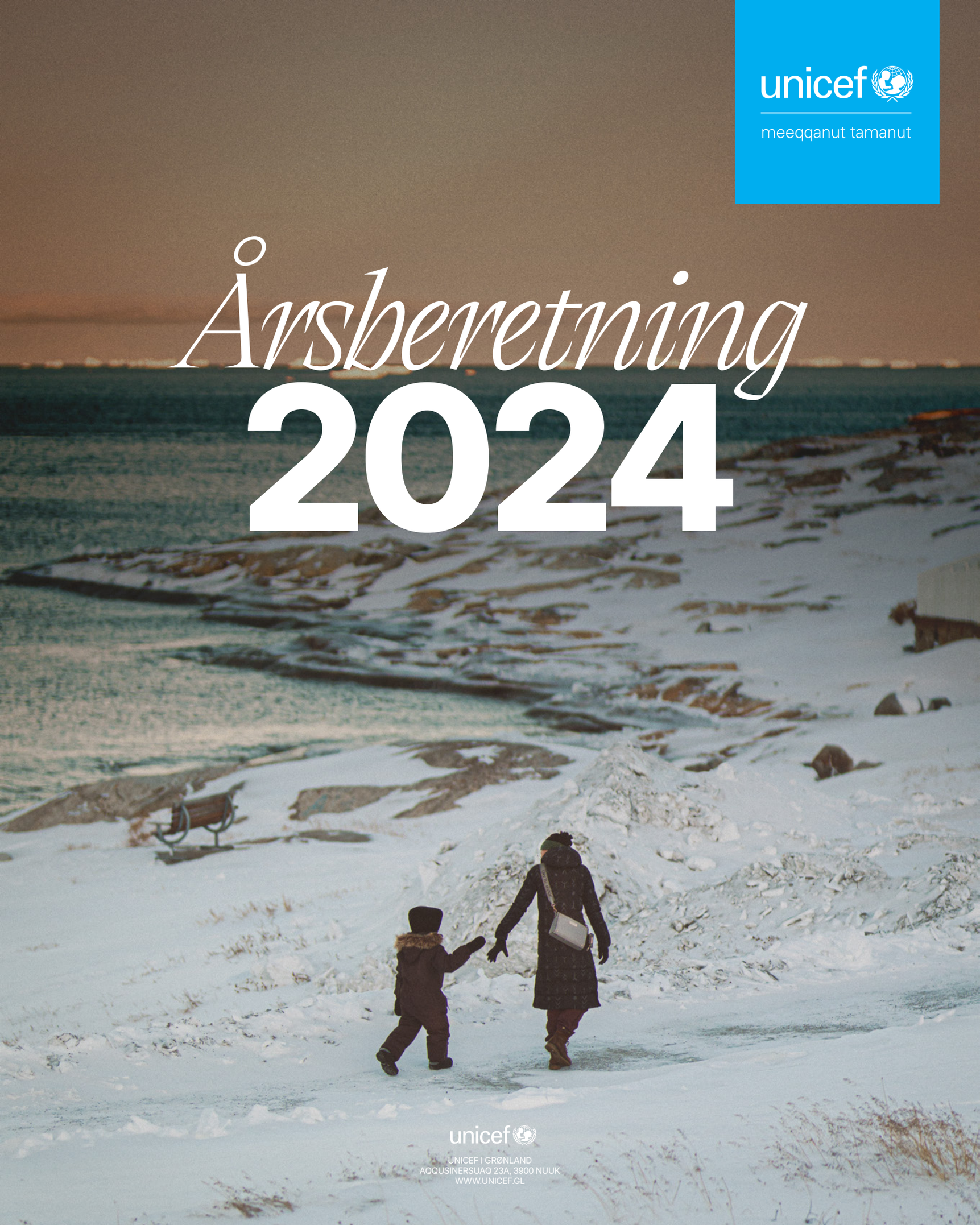

unicef

UNICEF I GRØNLAND
AQQUSINERSUAQ 23A, 3900 NUUK
WWW.UNICEF.GL

Årsberetning 2024

UNICEF i Grønland
Aqqusinersuaq 23A, 3900 Nuuk

En del af Den Danske UNICEF Fond
Rentemestervej 62, 2400 København NV

Email: info@unicef.gl
Telefon: +45 35 27 38 14

www.unicef.gl

Indhold

Forord v. Tina Dam SIDE 04 →

Nakuusa: Børneinddragelse gennem 15 år SIDE 05 →

Lærere og kontakt-personer fra hele landet samlet i Kangerlussuaq SIDE 06 →

Politikere mødtes med de unge til Børnetopmøde 2024 SIDE 07 →

Børn og unge: *"Vi har ret til beskyttelse, når vi er online"* SIDE 08 →

Politikere modtog børnenes anbefalinger SIDE 09 →

Talsmand for børnene: *"Paris-aftalen er kun begyndelsen"* SIDE 10 →

Ung grønlandsk stemme i klimadebatten på COP29 SIDE 11 →

FN-ekspert bekymret for grønlandske børns vilkår SIDE 12 →

Partnerskaber: Samarbejde der gør en forskel SIDE 13 →

Trygge idrætsfællesskaber for børn og unge SIDE 14 →

Unge medarbejdere i Pisiffik har fået en mentor SIDE 15 →

Rettigheder og sund mad på skoleskemaet SIDE 16 →

Børnene blev fejret i hele landet SIDE 17 →

FORORD

Reel børneinddragelse er vigtig for os alle sammen!

Børn og unge har ret til frit at give udtryk for deres mening. Og de har ret til, at deres mening bliver hørt og respekteret. Det er rettigheder, som er klart formuleret i artikel 12 i FN's Konvention om Barnets Rettigheder. Og det er det urokkelige princip, som vi arbejder efter i UNICEF i Grønland.

Reel og tryg inddragelse har en positiv indvirkning på børns udvikling, selvværd og identitetsdannelse. Derfor er det vigtigt for os som samfund at tage børneinddragelse alvorligt.

Siden UNICEF etablerede NAKUUSA som led i samarbejdsaftalen med Naalakkersuisut for snart 15 år siden, har vi arbejdet vedholdende for at fremme efterlevelsen af børn og unges rettigheder i Grønland – ikke mindst børn og unges ret til at blive hørt. Gennem vores syv børneråd, Meeqqat Isummersorfii, og rettighedsråd, Nakuusaaqqat, på en lang række skoler over hele landet har vi givet børnene et talerør, hvor de bliver inddraget og hørt i beslutninger, der har betydning for dem.

Heldigvis oplever vi en stigende politisk vilje – lokalt og nationalt - til at lytte til børnenes erfaringer og synspunkter. I 2024 var det blandt andet tilfældet, da børnenes bevægende udsagn om alkohol og utryghed i hjemmet blev inddraget i udformningen af anbefalingerne til en flerårig evidensbaseret alkoholpolitik. Det var også tilfældet, da en repræsentant fra Meeqqat Isummersorfii blev inviteret til at holde tale ved ceremonien for Grønlands officielle tiltrædelse til Paris-aftalen.

Vi vil gerne rette en stor og varm tak til alle jer, der lytter til børnene, og jer, der – ligesom vi - hver dag arbejder for at sikre deres rettigheder. En særlig tak vil vi sende til alle vores gode samarbejdspartnere og støtter, der yder et meget vigtigt bidrag til arbejdet for børnene og deres rettigheder. Qujanarujussuaq!

På vegne af UNICEF i Grønland og NAKUUSA

Tina Dam
Programchef
UNICEF i Grønland

NAKUUSA

Børneinddragelse gennem 15 år

Gennem snart 15 år har UNICEF via NAKUUSA givet børn og unge en kontinuerlig og tryg platform til at debattere emner, der er vigtige for dem. Det har vi, fordi børn ifølge Børnekonventionens artikel 12 har ret til at blive hørt. Børn og unge er ligeværdige samfundsborgere og ligeværdige rettighedshavere. Derfor har deres erfaringer og holdninger lige så stor værdi og ret som voksnes.

Børn er nemlig eksperter i deres eget liv. Derfor kan vi lære noget af at lytte til dem. Og derfor skal vi respektere deres synspunkter og viden. Børn og unge både kan og vil bidrage positivt til vores samfund.

Når vi inddrager og lytter til børn og unge, giver vi dem en vigtig lektie i demokrati og dialog. Dermed er vi med til at skabe fremtidens medborgere, der har lyst til at bidrage til samfundet. Vi lærer dem, at de er værd at lytte til – og bidrager dermed positivt til deres selvværd og engagement.

Derfor har vi i NAKUUSA etableret 7 børneråd - Meeqqat Isummersorfii - i Avanersuaq, Avannaata, Qeqertalik, Qeqqata, Sermersooq, Kangia og Kujalleq. Hvert år mødes medlemmerne af Meeqqat Isummersorfii til Børnetopmøde, hvor de drøfter et emne, de selv har valgt, og formulerer anbefalinger til landets politikere, til voksne generelt og til andre børn og unge. Det er vores fælles ansvar at tage de relevante anbefalinger alvorligt og handle på dem.

Desuden har vi etableret rettighedsbaserede elevråd - Nakuusaaqqat – på i alt 33 skoler over hele landet. Nakuusaaqqat er elevernes talerør på landets skoler, og giver børn og unge mulighed for at få indflydelse på skoledagen – særligt når det gælder spørgsmål om deres trivsel, læring og udvikling.

NØGLETAL

Der er i alt *43* medlemmer af de 7 Meeqqat Isummersorfii

***33* skoler har et Nakuusaaqqat rettighedsråd for eleverne**

Lærere og kontakt-personer fra hele landet samlet i Kangerlussuaq

Lærere i hele landet spiller en vigtig rolle som formidlere af børns rettigheder på de skoler, der har et Nakuusaaqqat elevråd. Hvert år afholder vi lærerseminar for at give både nye og erfarne Nakuusaaqqat-lærere den nyeste viden om børns rettigheder og om inddragelse af børn og unge. Her deltager også NAKUUSA's kontaktpersoner i kommunerne, der spiller en uvurderlig rolle som facilitatorer og støtter for de unge i Meeqqat Isummersorfii.

I 2024 holdt vi et online lærerseminar i marts, og i september mødtes 33 lærere og 4 kontaktpersoner fra hele landet til lærerseminar i Kangerlussuaq.

Lærerseminaret er en vigtig begivenhed, hvor lærere og kontaktpersoner har mulighed for at mødes, udveksle erfaringer og styrke deres faglige netværk på tværs af landet. Seminaret bød i år bl.a. på en introduktion til Børnekonventionen og undervisningsmaterialet for de nye lærere, mens de erfarne deltog i en workshop med Siunissaq, der fokuserede på nye perspektiver på børnerettigheder. Foreningen Grønlandske Børn præsenterede desuden sin anti-volds kampagne Tassa!

NØGLETAL

I alt *33* skoler har et Nakuusaaqqat

Der er *38* Nakuusaaqqat-lærere

Der er i alt *12* kontaktpersoner i landets 5 kommuner

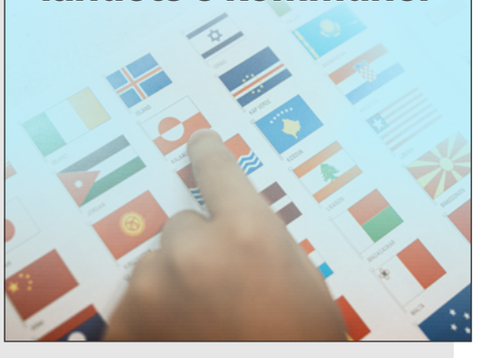

BØRNETOPMØDE

Politikere mødtes med de unge til Børnetopmøde 2024

Blandt de fremmødte til Børnetopmødet var bl.a. borgmester Ane Hansen og departementschef Heidi Lindholm

Igen i 2024 mødtes unge fra hele landet til NAKUUSAs årlige Børnetopmøde. Som noget nyt blev Naalakkersuisut og alle landets borgmestre inviteret til en parallel workshop, hvor de blev introduceret for årets emne og betydningen af reel børneinddragelse. Sidst på dagen faciliterede NAKUUSA et dialogmøde mellem de unge og de politikere, der deltog til topmødet. Vi er virkelig glade for de meget positive tilbagemeldinger, vi fik fra de politikere der deltog, og håber på et større fremmøde næste år.

34 medlemmer af landets Meeqqat Isummersorfii var i år samlet i Ilulissat til Børnetopmøde. De havde besluttet, at Børnetopmødet i år skulle handle om beskyttelse af børn og unge online.

Vivi Fleischer-Motzfeldt delte sine personlige oplevelser med de unge, og eksperter fra Red Barnet og Børnerejseholdet holdt oplæg om digitale krænkelser - ikke mindst, hvordan man kan håndtere det, hvis man selv eller nogen, man kender, bliver udsat for krænkelser online.

RESOLUTION 2024

Børn og unge: *"Vi har ret til beskyttelse, når vi er online"*

"Der bør gennemføres oplysningskampagner om online krænkelser, for eksempel i form af små film som kan vises på Snapchat, TikTok, Instagram og Facebook."

"Hvis dit barn udsættes for grooming eller på anden måde krænkes, er det vigtigt aldrig at pålægge barnet skyld."

"Vi børn og unge har brug for respekt for hinanden, og alle bør have en plads i vores fællesskab – også på sociale medier."

Sådan lød nogle af de anbefalinger, som de unge fra Meeqqat Isummersorfii formulerede på årets Børnetopmøde. Her udformede de i alt 11 anbefalinger til politikere og beslutningstagere, forældre og voksne, skoler og samfund samt andre børn og unge om et tryggere online-liv.

LINK

Se alle anbefalingerne i Resolution 2024 her

RESOLUTION 2024

Politikere modtog MI-medlemmernes anbefalinger

De 29. november overrakte de unge medlemmer af Meeqqat Isummersorfii i hele landet deres anbefalinger om bedre beskyttelse af børn og unge online til formand for Naalakkersuisut, Múte B. Egede, og til en række borgmestre og repræsentanter for alle landets kommuner.

"Vi kan med sikkerhed sige, at børn og unge ikke er tilstrækkeligt beskyttet online. Der skal handles nu!" lød det fra Lena på 15 år, da hun holdt tale på vegne af de unge ved overrækkelsen af resolutionen.

Den unge talsperson rundede sin tale af med en klar opfordring til de fremmødte:

"Vi håber derfor, at de politikere, der deltager i dag, vil tage vores forslag alvorligt og handle på dem. Desuden forventer vi, at vi løbende bliver informeret om, hvordan processen skrider frem, og hvor langt vi er kommet efter overrækkelsen af resolutionen. Sammen er vi stærkere. Lad os alle samarbejde om at skabe en bedre og tryggere onlineverden."

TALSMAND FOR BØRN OG UNGE:

"Paris-aftalen er kun begyndelsen"

Fra venstre: Dan Jørgensen, Kalistat Lund, Nicklas og Simon Stiell

"Tiltrædelsen af Paris-aftalen er et vigtigt skridt, men det er kun begyndelsen. Vi skal fortsætte med at arbejde sammen, lytte til hinanden og handle aktivt for at sikre en bæredygtig og sikker fremtid for os alle."

Sådan lød det fra 14-årige Nicklas, der talte på vegne af Grønlands børn og unge, da Grønland i juni officielt tiltrådte Paris-aftalen. Nicklas er medlem af NAKUUSAs børneråd, Meeqqat Isummersorfii, der var inviteret til at tale ved ceremonien sammen med bl.a. FN's klimachef Simon Stiell, Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Kalistat Lund, og daværende minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik, Dan Jørgensen.

COP29

Ung grønlandsk stemme i klimadebatten på COP29

Selma de Montgomery (tv.) og Maya-Natuk Rohmann Fleischer (th.) inden afrejsen til Baku.

I november tog 18-årige Maya-Natuk Rohmann Fleischer den lange vej til Baku i Aserbajdsjan for at deltage i klimatopmødet og repræsentere UNICEF og børn og unge i Grønland.

Maya-Natuk var især optaget af, at børn og unge af oprindelige folk i Arktis bliver repræsenteret og hørt på klimatopmødet.

"Når indlandsisen og havisen smelter, påvirker det klimaet og mennesker i hele verden. Og vi børn og unge i Arktis bliver hårdt ramt. Særligt børn og unge af oprindelige folk bliver ramt, fordi inuit, samer og andre oprindelige folk lever i et tæt samspil med naturen. Klimaforandringerne truer vores fremtid og vores rettigheder. Derfor er det så vigtigt, at vi fokuserer på Arktis og på børn og unge af de oprindelige folk. Der er brug for handling nu," understregede Maya-Natuk.

FN-ekspert bekymret for grønlandske børns vilkår

Fra venstre: FN-ekspert Cecilia Bailliet, forkvinde for ICC Sara Olsvig, og programchef Tina Dam.

Da FN's uafhængige ekspert i menneskerettigheder og international solidaritet, Cecilia Bailliet, i april besøgte UNICEF's kontor i Nuuk som led i sit besøg i Grønland og Danmark, gav hun udtryk for en række bekymringer for børn og unges vilkår i Grønland.

I sit *"End of Mission Statement"* pegede hun blandt andet på, at der er behov for en langt større indsats mod vold og seksuelle overgreb mod kvinder og børn. Og hun efterlyste bedre hjælp til børn, der har været ofre for eller vidner til kriminalitet – eller som på anden måde er traumatiserede.

I FN-ekspertens *"End of Mission Statement"* var der dog også ros til Grønland og Danmark. Cecilia Bailliet bemærkede blandt andet, at NAKUUSA med sit børneråd, Meeqqat Isummersorfii, giver børn og unge et vigtigt talerør – i overensstemmelse med Børnekonventionen og Verdenserklæringen om Menneskerettighederne.

PARTNERSKABER

Samarbejde der gør en forskel

Stærke samarbejder, alliancer og støtter spiller en helt afgørende rolle for UNICEF i Grønlands arbejde med at udbrede kendskabet børns rettigheder – og for at indarbejde rettighederne i alle dele af børn og unges hverdagsliv.

Under navnet Børnealliancen indgår UNICEF i Grønland således i et stærkt netværk med en række andre organisationer, der arbejder for at fremme børns rettigheder og vilkår i Grønland. Det drejer sig om Grønlands børnerettighedsinstitution MIO, foreningen Grønlandske Børn, KRK-INUA (Røde Kors Ungdom) og Red Barnet. En varm tak til jer.

Vi er i UNICEF i Grønland ligeledes utroligt glade og taknemmelige for samarbejdet med de virksomheder, foreninger og organisationer, der har valgt at fremme børns rettigheder i samarbejde med os. Endelig vil vi rette en stor tak til de virksomheder og fonde, der yder en uvurderlig økonomisk støtte til UNICEF's arbejde for børns rettigheder.

På de følgende sider kan du læse mere om disse samarbejder.

Trygge idrætsfællesskaber for børn og unge

Trygge idrætsfællesskaber, hvor der er plads til alle børn og unge, og alle føler sig velkomne. Det er målet med projektet Ataatsimoorluta Aalasa, som er et partnerskab mellem Grønlands Idrætsforbund (GIF) og UNICEF i Grønland i tæt samarbejde med Socialstyrelsens forebyggelsesafdeling, Paarisa, og Center for folkesundhed i Grønland. KNI og Nordea-fonden yder en uvurderlig støtte til projektet.

PEQATAASA: *"Lad os være med"*
For at sikre, at børn og unge bliver inddraget, hørt og får indflydelse i idrættens verden nedsatte GIF i 2024 et børneråd - PEQATAASA – bestående af 14 børn i alderen 12-16 år fra hele Grønland.

PEQATAASA skal blandt andet give forslag til, hvordan flere børn og unge bliver mere fysisk aktive og give input til, hvordan man skaber trygge rammer i idrætslivet. PEQATAASA fremlagde deres første anbefalinger til det årlige repræsentantskabsmøde i Grønlands Idrætsforbund.

Alle foreninger skal have en børnepolitik
Som led i Ataatsimoourluta Aalasa udarbejdede GIF i 2024 en børnepolitik med retningslinjer og anbefalinger til et trygt og inkluderende idrætsmiljø for børn og unge. Ambitionen er, at alle idrætsforeninger, der er medlem af GIF, udarbejder deres egne retningslinjer og procedurer for at sikre et trygt og socialt idrætsmiljø for børn og unge.

Husk børneattesten – *Eqqaamallugu!*
2024 var også året, hvor Ataatsimoorluta Aalasa lancerede kampagnen *"Husk børneattesten – Husk det nu!"*, der rullede over tv-skærmene og de sociale medier i juni og august-september. Samtidig blev der sendt breve ud til alle foreninger for at minde dem om at indhente børneattester på alle trænere og frivillige inden sæsonstart.

Læs mere om Ataatsimoorluta Aalasa på *www.ataatsimoorluta.gif.gl*

Unge medarbejdere i Pisiffik har fået en mentor

Nyuddannede mentorer fra Pisiffik i Nuuk

Gennem et tæt samarbejde med UNICEF i Grønland har forretningskæden Pisiffik udviklet en et børne- og ungesyn, der bygger på FN's Konvention om Barnets Rettigheder, og i forlængelse heraf udviklet en mentorordning for de unge medarbejdere i Pisiffiks butikker.

Der blev i 2024 uddannet 17 mentorer, der skal støtte de unge kolleger og være med til at fremme deres trivsel og tryghed på arbejdspladsen. Mentorordningen skal desuden motivere de unge medarbejdere at uddanne sig, fastholde deres job – og skabe grundlag for en karriere.

NØGLETAL

72 unge medarbejdere i Pisiffik har fået en mentor

Rettigheder og sund mad på skoleskemaet

I november deltog 467 elever fra 27 skoler i 9 byer og 14 bygder i den nationale IGASA-dag. Det er en årlig begivenhed, hvor skolebørn over hele landet går i køkkenet og laver sund mad sammen – og samtidig lærer om fællesskab og børns rettigheder.

IGASA-dagen er et samarbejde mellem Socialstyrelsens forebyggelses-afdeling, Paarisa, og UNICEF i Grønland. UNICEF bidrager med undervisningsmateriale om børns rettigheder. Brugseni, Pilersuisoq, Pisiffik og Royal Greenland støtter projektet ved at sponsorere alle de råvarer, som børnene skal bruge, når de går i køkkenet for at lave sund mad.

NØGLETAL

I år deltog *467* elever fra 27 skoler i 9 byer og 14 bygder i den nationale IGASA-dag.

Børnene blev fejret i hele landet

Det var festligt og farverigt, da 4.260 børn fra hele landet løb ColorRun arrangeret af UNICEF og NAKUUSA for at fejre Børnenes Dag. I år ønskede vi i anledning af indførelsen af International Day of Play desuden at sætte fokus på leg og gode fritidsaktiviteter, og udskrev derfor konkurrencen *"Verdens bedste leg"*.

I Nuuk fejrede UNICEF, NAKUUSA og Institut for Menneskerettigheder desuden Børnenes Dag sammen med NuQi Dance, Inuit Dene Games, Qajaq Nuuk, Nuuk Gymnastik, Grønlands Politi og Tamattaasa, KAK, TAAK samt Socialstyrelsen der stod for masser af spændende og sjove aktiviteter i Godthåbshallen.

Nuuk Lokaludvalg, Royal Arctic Line, KK Engros, Brugseni, Inuit – Quality clothes of Greenland og Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø havde generøst støttet Børnenes Dag.

NØGLETAL

***4.260* elever var tilmeldt årets ColorRun**

unicef

meeqqanut tamanut